

Kakor je iz gornjih številk razvidno, je naš izvoz za dve leti v nazadovanju. Leta 1931 je znašal naš izvoz 4801 milijon Din ter je bil za skoro 2 milijardi, odnosno skoro za 30% manjši nego v letu 1930.

Objavili hočemo še nekatere podatke o glavnih naših izvoznih panogah. Kar se tiče pšenice in koruze, se je izvoz v zadnjih letih gibal tako-le:

	pšenica		koruza	
	vag.	milj. Din	vag.	milj. Din
1928	16.223	410	396	11
1929	55.401	1239	16.694	273
1930	25.240	474	50.347	548
1931	30.854	475	22.477	206

Izvoz svežega sadja, ki se je zadnja leta stalno dvigal, je lani zopet popustil, kakor je razvidno iz naslednje primerjave:

	vagonov	milij. Din
1928	4088	111,9
1929	4949	126,7
1930	9971	291,8
1931	6288	136,3

Pod vplivom izvoznih premij se je izvoz vina lani nadalje precej dvignil. V zadnjih letih se je naš izvoz vina gibal takole:

	vagonov	milij. Din
1929	523	24,7
1930	1240	48,4
1931	1708	7,8

Pri izvozu živine opazamo navzlic izvoznim težkočam zadnja leta, še precejšnjo stabilnost. Izvoz konj, govede in svinj kaže naslednje gibanje:

	konji			goveda			svinje	
	komadov	milij. Din		komadov	milij. Din		komadov	milij. Din
1928	38.184	69,5	1928	220.619	323,6	1928	238	38,6
1929	36.889	88,5	1929	164.899	283,6	1929	283	43,9
1930	29.599	61,9	1930	104.784	276,9	1930	829	112,9
1931	25.276	49,9	1931	20.871	308,5	1931	800	111,1
				91.905	265,5			

Zanimiv razvoj kaže izvoz perutnine in jajc. Izvoz perutnine se zadnja leta stalno dviga, dočim se lani le za malenkost zmanjšal; izvoz jajc pa se je lani po dvigu v letu 1930 precej zmanjšal:

	perutnina		jajca	
	vag.	milij. Din	vag.	milij. Din
1928	238	38,6	2452	467,8
1929	283	43,9	2226	454,3
1930	829	112,9	3943	511,8
1931	800	111,1	2631	399,7

Kar se tiče lesa, znaša naš izvoz zadnja tri leta po količini:

	1929	1930	1931
drva (vagonov)	63.843	41.264	27.476
gradb. (vag.)	139.916	116.623	75.009
pragovi (1000 kom.)	3.251	2.712	2.106
izdelki (vag.)	5.727	3.840	2.102

Izvoz lesa po vrednosti (v milij. Din):

	1929	1930	1931
gradbeni les	1398,0	1158,9	668,8
drva	142,6	79,1	51,6
pragovi	170,9	142,0	97,3
izdelki	118,7	75,7	39,1
	1830,3	1453,7	856,8

Kakor je iz gornjih številk razvidno, je izvoz drv v dveh letih padel po količini pod polovico, po vrednosti pa skoro na eno tretjino. Izvoz gradbenega lesa je po količini padel skoro na polovico, po vrednosti pa za več kot polovico. Izvoz izdelkov iz lesa je po vrednosti padel za dve tretjini. Skupaj je izvoz lesa in lesnih pridelkov v dveh letih nazadoval od 1830 na 857 milijonov, torej skoro za 1 milijardo.

*

Kakšno korist nam daje race?

Mnoge gospodinje, ki se ukvarjajo z rejo rac, tožijo, da jim race ne prinesejo pravega haska. Ene hočejo mnogo jajc, druge zopet težke mastne pečenke, marsikatera bi pa hotela kar oboje. Ta neuspeh ima svoj vzrok v dejstvu, da gospodinje ne poznajo svojih živali, ker zahtevajo od njih nekaj, česar jim ne morejo dati. Raca-jajčarica in mesnata raca sta dve povsem različni živali ne samo po zunanosti, ampak tudi po svojih lastnostih, zahtevah krme in življenjskih pogojih sploh. Zato pa tudi od race-jajčarice ne moremo zahtevati, da se obredi na meso in obratno od mesnate race, da bi znesla dovoljno množino jajc.

Najprej si moramo torej biti na jasnem: kaj pravzaprav hočemo: jajce ali meso? Potem si izberemo primerno pasmo. Na ta način ne bomo razočarani nad koristnostjo naše reje.

Kot izvrstne jajčarice se odlikujejo le živali lahkih pasem. Vitke, gibene, plašne živali zneso letno povprečno po 200 do 250 jajc. Zahtevajo pa prost izhod in priliko za plavanje. Glede krme so skromne, ker iščejo pretežni del svoje hrane na travnikih, v potokih, grabnih ali ribnikih, seveda le, če imajo tako vodo na razpolago. Težo dosežejo do 2½ kg, torej te pasme niso primerne za pitanje.

Za pitanje je priporočljiva pekingška pasma (Peking raca). Velike, široke in lene živali se zelo dobro redijo. Že mlade, deset tednov stare race se s pravilnim pitanjem zredijo do 2½ kg teže, medtem ko se doseže pri starih racah tudi 5 kg in še več. Predpogoj da dosežejo tako težo, je pa p. no pitanje. Če se večkrat na dan mehka piča, ki sestoji večidel iz koruzne moke, ovsenega šrota in drugih redilnih snovi. Živali se ne smejo preveč gibati, torej omejati, sicer pa odgovarjajoč prostor in tudi plavati ne smejo, ker se sicer krma uporabi za moč jajca mesto za meso. Kljub temu bi pa raca ne znesla več kakor kvečjemu do 100 jajc.

Pasma, ki da mnogo koristi kot izvrstna jajčarica, je Khaki Campbell. Vzrejena je potom križanja iz treh prav dobrih pasem in pri nas tudi že udomačena. Leže 250 do 300 jajc letno.

Visokih zahtev nimajo, le prost izhod in vodo bi imeli kakor vse lahke pasme. Pri tej priliki omenim, da gnojnica ni »voda« za race. Če ni druge vode (potok, graben, ribnik), raje ne rac ali jim pa na vsak način zabraniti žlobudranje po gnojnici.

Omenjena pasma Khaki Campbell zelo hitro raste. S 5 do 5½ meseci že začno race nesti jajca. Ne obredijo se do večje teže, vendar dajo dobro in sočno pečenko, tako da se izplača piliti mlade odvisne racmane. S tem pa ni rečeno, da bi bila ta pasma primerne za pitanje.

Razlike med posameznimi pasmami rac je treba poznati, da se ve, s čim lahko koristi ena ali druga, sicer se stavi nanje povsem napačne zahteve. Vsak mora vedeti, kaj hoče. Kdor pa si glede tega ni na jasnem, tako v življenju kakor v perutninarstvu, pač ne dobi ne eno ne drugo — v tem slučaju ne bo jajc, ne mastne pečenke.

Mali purčki.

so izmed vse perutnine najbolj občutljive živalce, ker jim škodi mokrota in mraz. Vsled prehlada kaj radi poginejo. Kako se purčke obvaruje pogina, je povedala iz lastne skušnje neka gospa, bivša veleposestnica na Ruskem, kjer se redi purane v velikem. Po nasvetu je ravnala lastnica perutninske farme na Nemškem ter potrjuje, da se je dobro obnesel, ker ji ni poginil niti eden purček vsled prehlada in mokrote.

Takole je ravnati: kolikor mogoče hitro se skoplje mokrim, premraženim purčkom noge do kolen v — žganju. Eno kapljico žganja se pa vlije z malo žličko živali v kljun. Morda poreče ta ali ona gospodinja: škoda žganja za purjo kopel. Nič ni škoda teh par požirkov. Saj zadostuje pol litra žganja za večkratno kopel. V primerno visok in širok lonček se vlije žganje, da se purček postavi lahko vanj. Po uporabi se žganje seveda zopet shrani. Okopane živali je pa takoj po kopeli dati v košaro med suhe tople krpe, da se ogrejejo in posušijo.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariiborski trg. Na mariiborski trg v soboto dne 30. januarja so pripeljali špoharji 171 zaklanih prašičev, kmetije pa 11 voz sena po 70 do 90 Din, 4 otave po 70—75, 2 ovsene slame po 60—65, 39 vreč krompirja po 150, 20 čebule po 5—6, česen 10—15, 8 vreč zelja po 2—3. Rž 150, ječmen 150, oves 1—150, koruza 150, prosa 150—175, ajda 150, ajdovo pšeno 350—4, fižol 2—250. Kokoš 25—35, piščanci 25—60, raca 20—25, gos 60—80, puran 60—80. Orehi 5—6, luščeni 10—20. Hren 12—14, kisló zelje 3—4, repa 2. Jabolka 250—5. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—32. Med 14—20, suhe slive 8—12.

Mariiborski živalski sejem dne 23. I. 1932. Priguanih je bilo 7 konjev, 9 bikov, 107 volov in 269 krav, skupaj 395 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5 Din, poldebili voli od 250 do 375 Din, plemenski voli od 4 do 450 Din, bikji za klanje od 3 do 375 Din, glavne krave debele od 3 do 4 Din,